

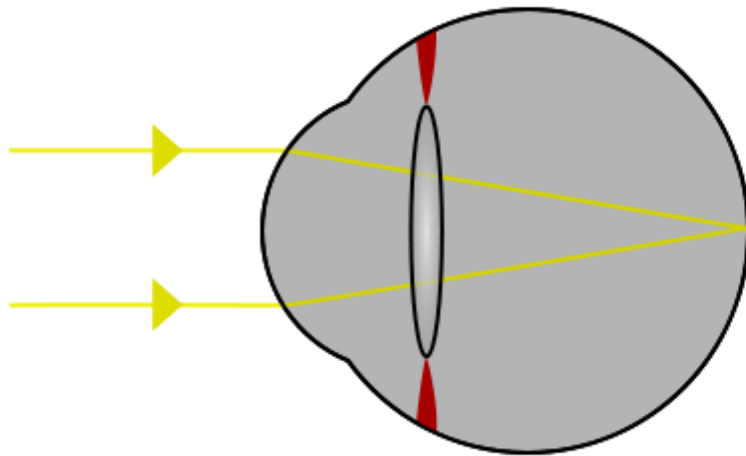
Nitrooční čočky

Karolína Skorkovská

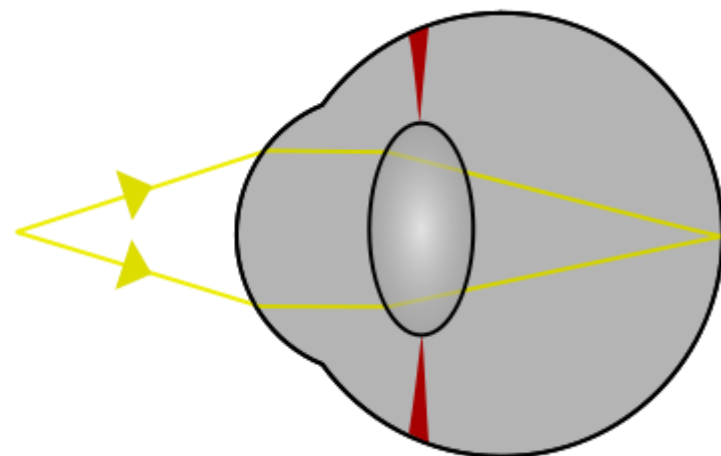
Klinika nemocí očních a optometrie LF MU
Fakultní nemocnice u sv.Anny

Čočka

- optické prostředí oka (rohovka, komorová voda, čočka, sklivec)
- optická mohutnost cca 19 dioptrií (v akomodačním klidu)
- akomodace - schopnost oka vidět ostře na různé vzdálenosti

Pohled do dálky

Pohled do blízka

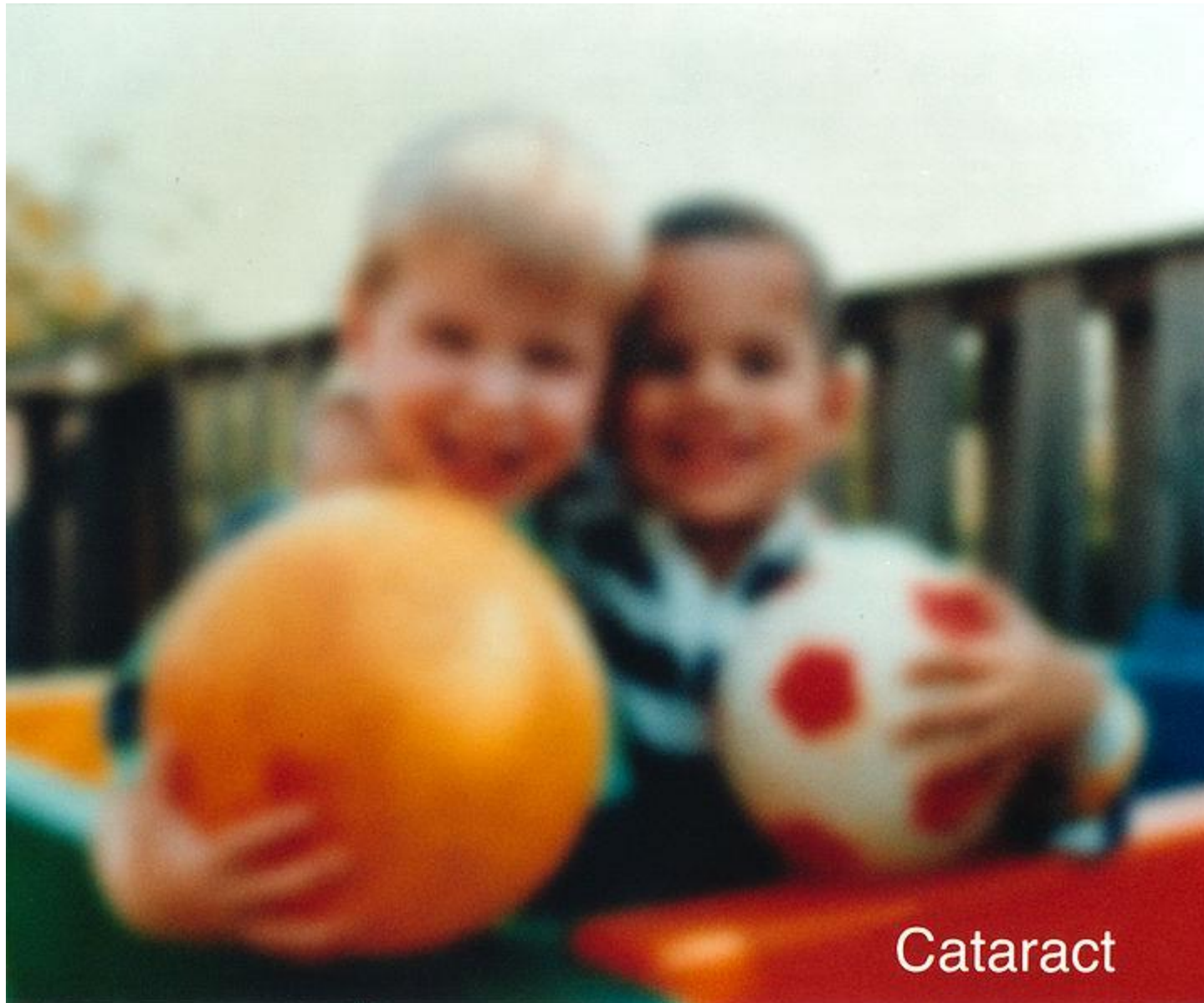
Akomodace

- akomodaci zajišťuje čočka, ciliární sval v řasnatém tělísku, závěsný aparát čočky
- daleký a blízký bod oka
- Blízký bod oka 10letého dítěte 7cm před okem
- Blízký bod ve 20 letech 10cm před okem...
- Schopnost akomodace s věkem klesá
  - presbyopie (vetchozrakost)

Katarakta = šedý zákal

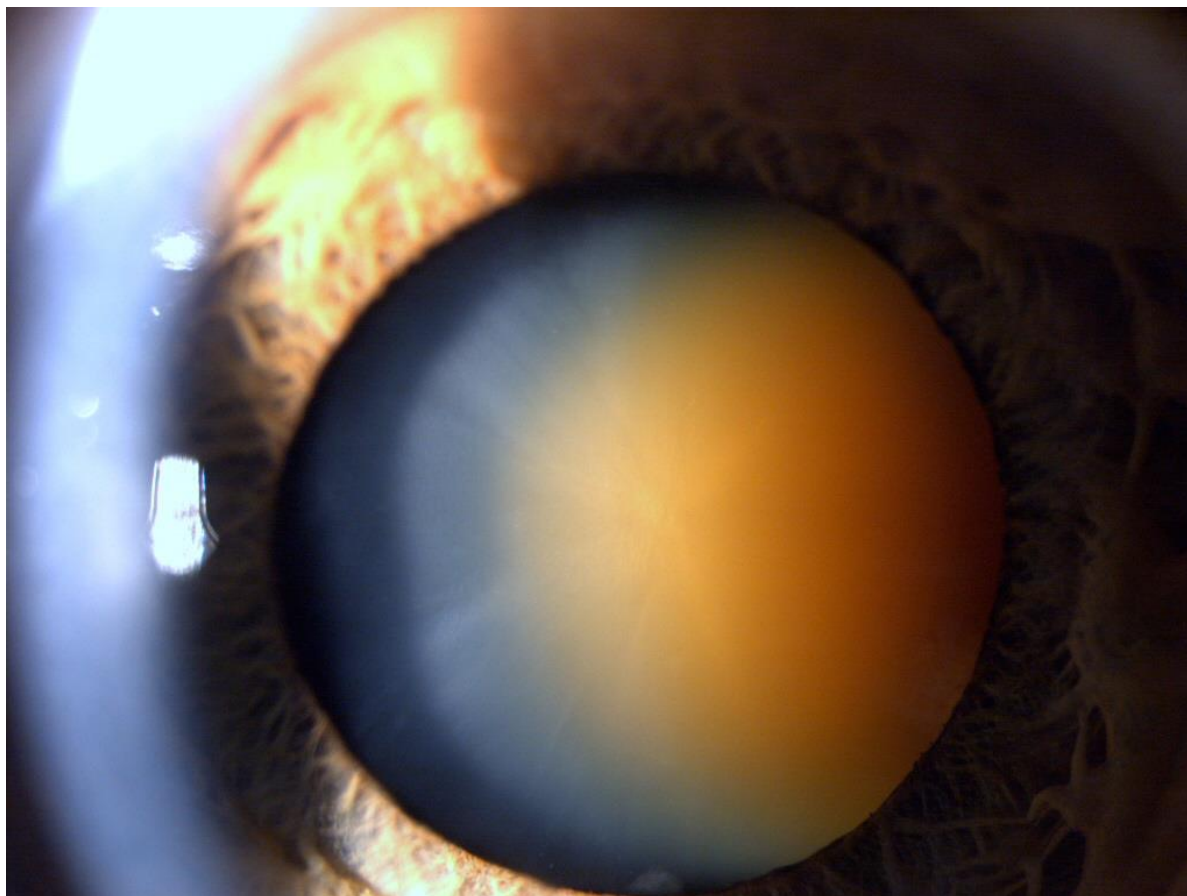
- zkalení v čočce spojené s poruchou průhlednosti a rozptylem procházejícího světla
- pokles zrakové ostrosti, zamlžené vidění, pocit stále špinavých brýlí, oslňování světly protijedoucích aut, poruchy barvocitu, dvojité vidění (diplopie, triplopie, polyplopie)
- rychlost zkalení čočky je individuální (měsíce až roky)
- nejčastější příčina slepoty ve světě

Katarakta

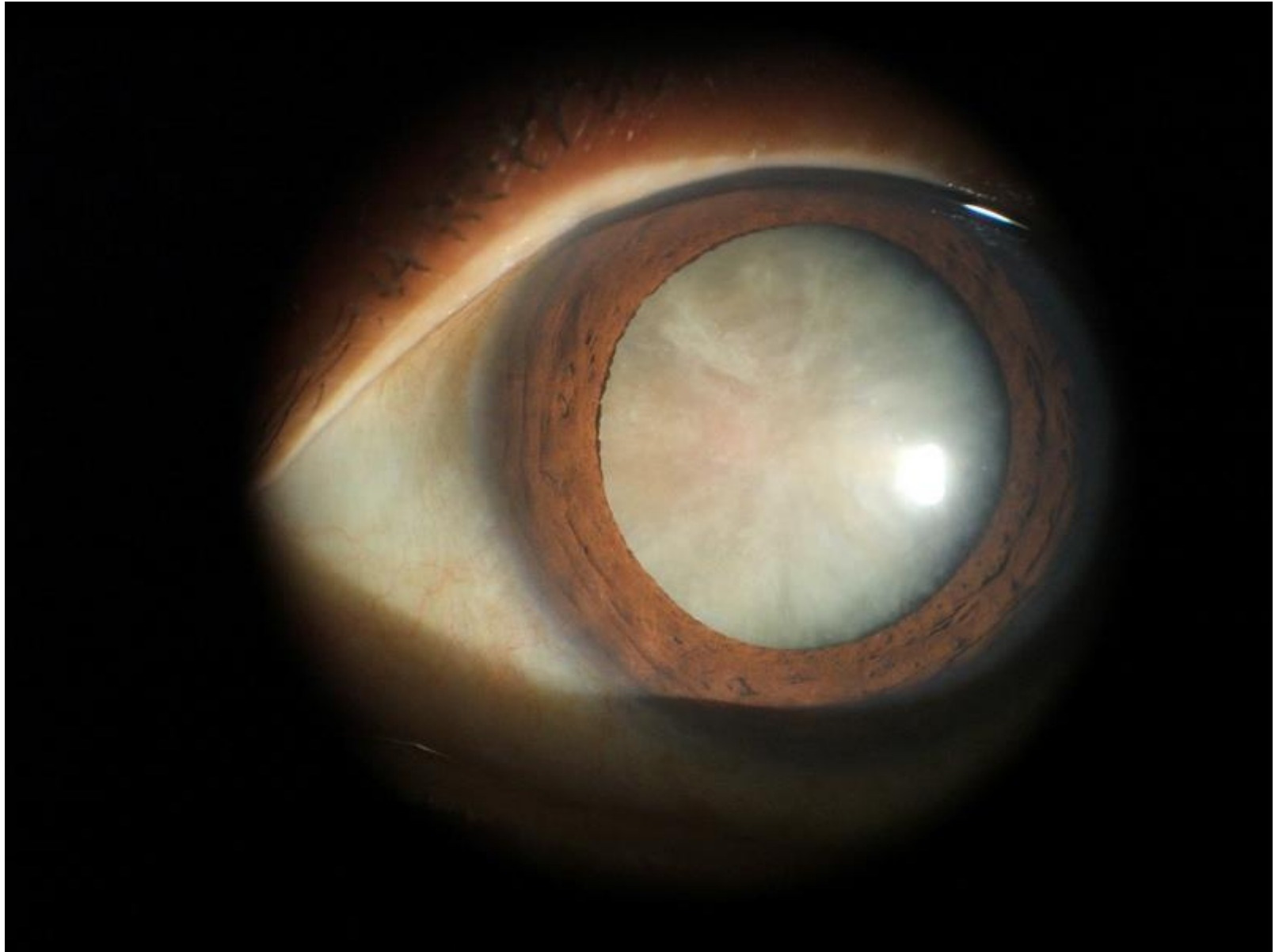

Cataract

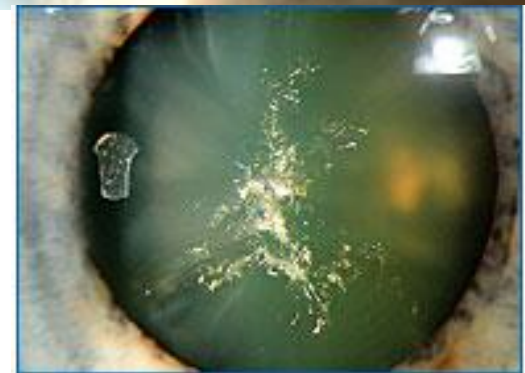
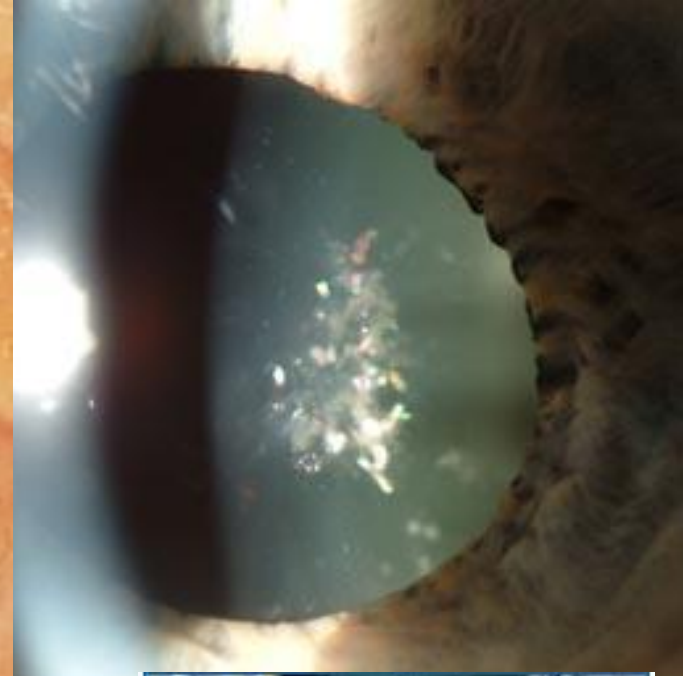
Katarakta nukleární

Katarakta maturní

Léčba katarakty

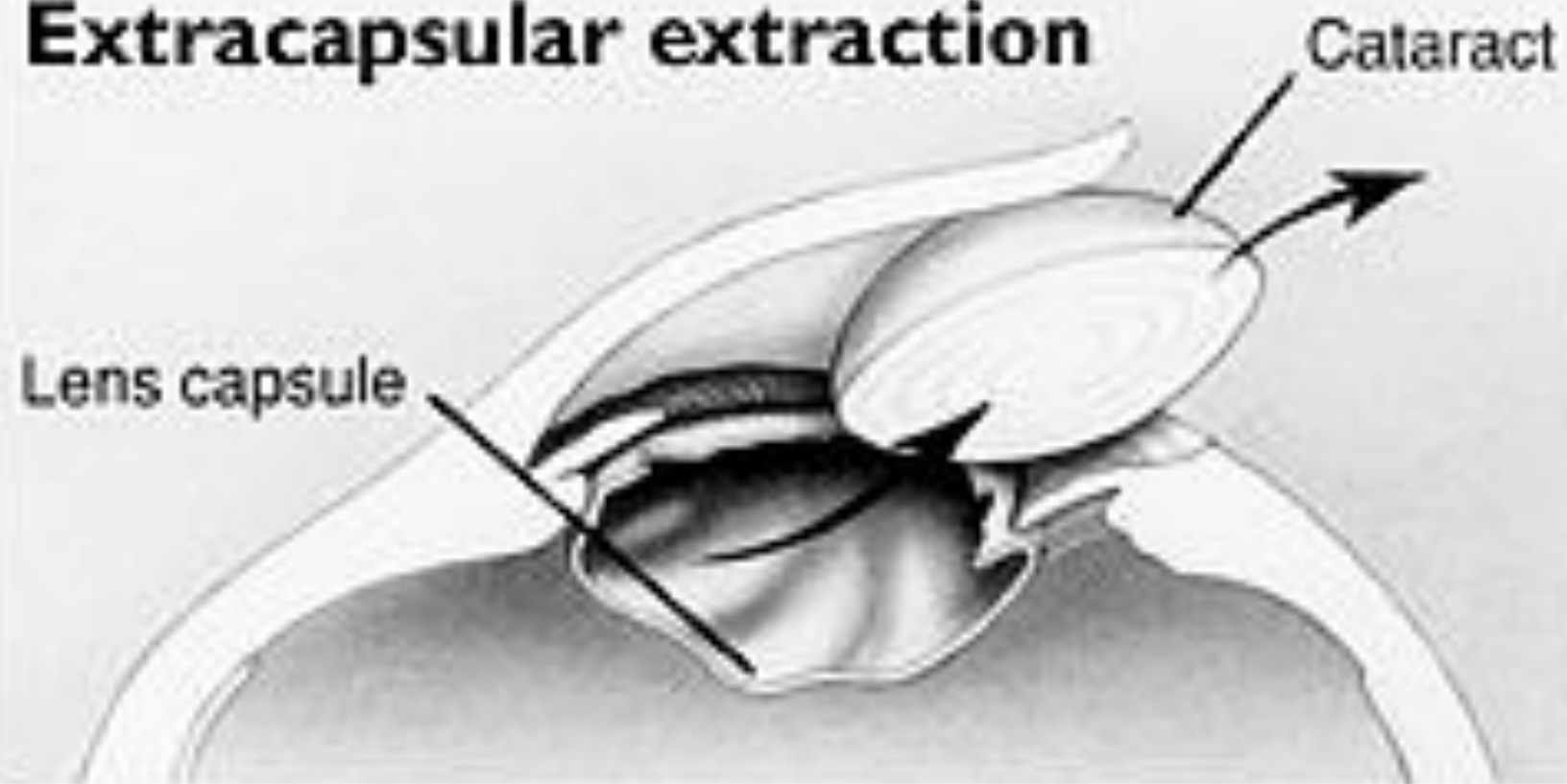
- jen chirurgická
- nejčastější chirurgický zákrok
- velké procento úspěšnosti
- nejstarší operační zákrok nejen v oftalmologii, ale i v dějinách lékařství

Moderní historie operace katarakty

- Jaques Daviel 1747
- extrakapsulární extrakce katarakty
- zadní pouzdro čočky zůstává
- výsledkem operace - afakie

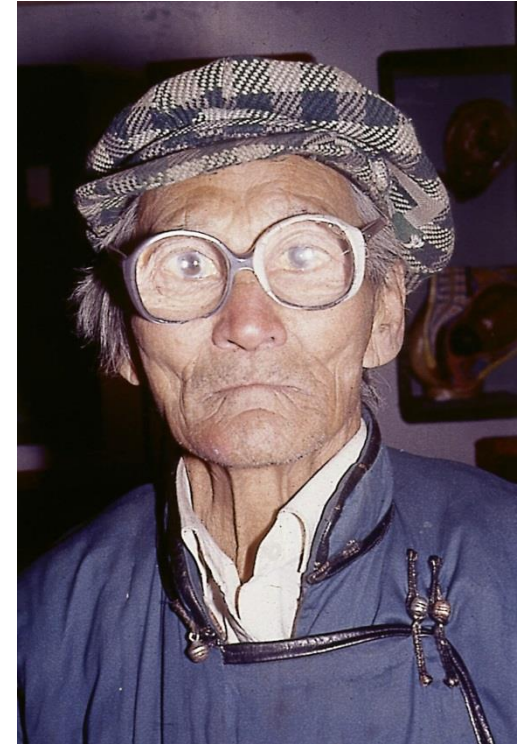

Extracapsular extraction

Afakie

- chybění čočky v optickém systému oka
- naturální zraková ostrost 1m prsty
- extrémní hypermetropie (dalekozrakost)
- +10,0 D brýlová korekce na dálku
- +13,0 D brýlová korekce na čtení
- nevýhody tlustých skel: prizmatický efekt, omezení zorného pole

Historie nitroočních čoček (NOČ)

- 1795 Ital Casamaata použil skleněnou NOČ ke korekci afakie – spadla do sklivce
- Neúspěch (primitivní operační technika, velká hmotnost čočky)

Nitrooční čočky

- sir Harold Ridley v roce 1950 provedl první implantaci nitrooční čočky z polymetylmetakrylátu (PMMA, Perspex) do zadní oční komory

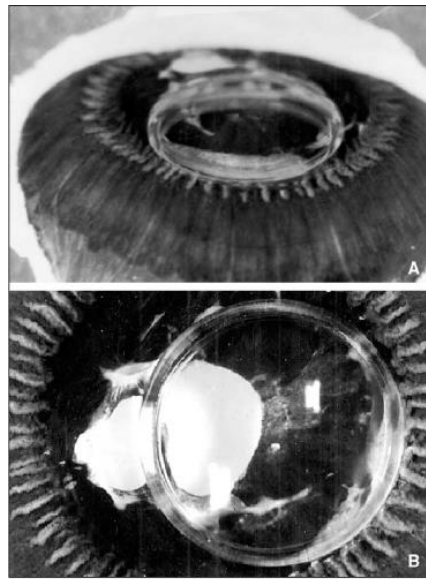
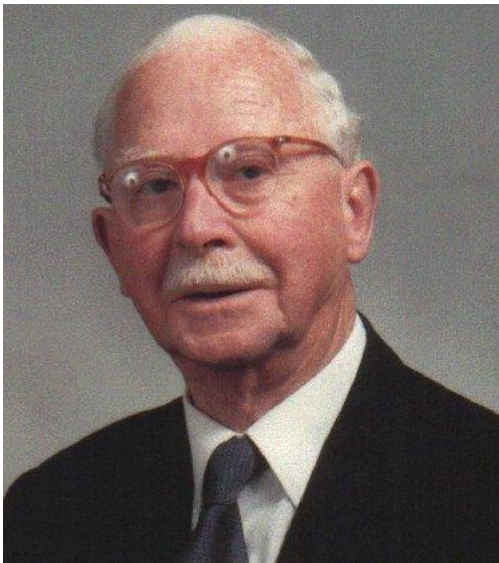
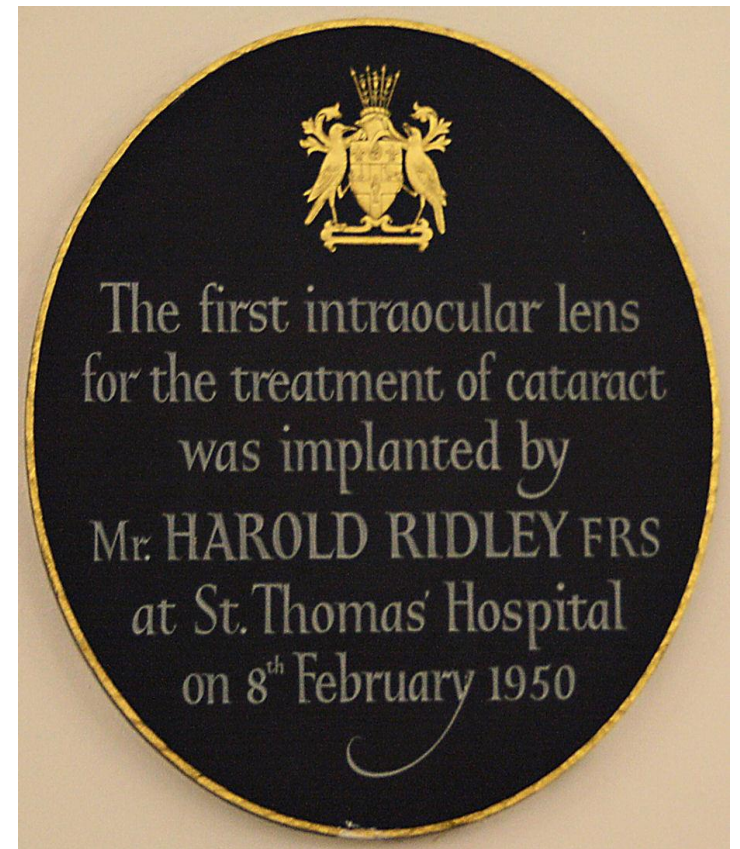

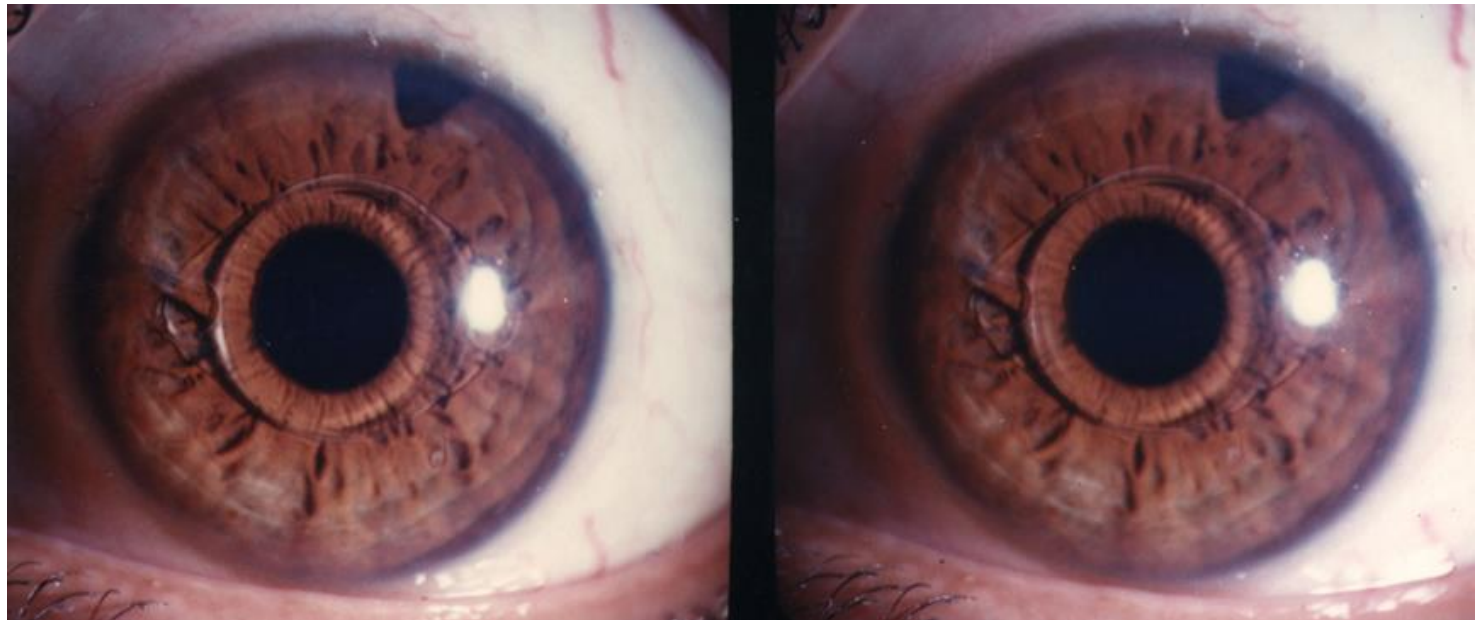
Figure 2 - Human eye obtained postmortem implanted with Ridley's original intraocular lens (Miyake-Apple posterior view)

- Uznáno až v roce 1981 FDA
- Pasován do rytířského stavu 1999

Nitrooční čočky – 1950-1960

- Předněkomorové NOČ
- Umístění do přední komory oční před duhovku
- Byron 1952, Strampelli 1953, Danheim 1956, Barraquer 1958

BARON

BARON

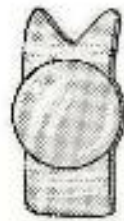
SCHARF

STRAMPELLI

SCHRECK

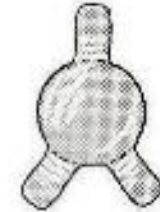
BIETTI

DANNHEIM

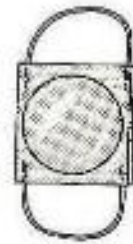
LIEB & GURRY

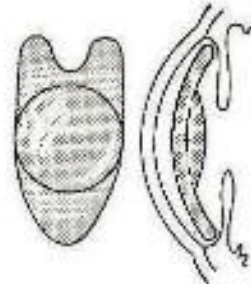
RIDLEY Mark I

HARRAQUER

DARRAQUER

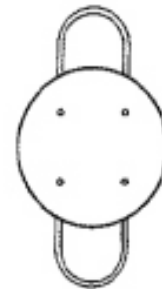
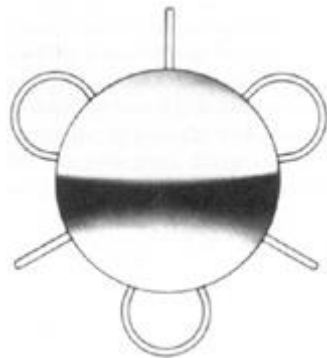
CHOYCE
Mark I

BOBERG-ANS

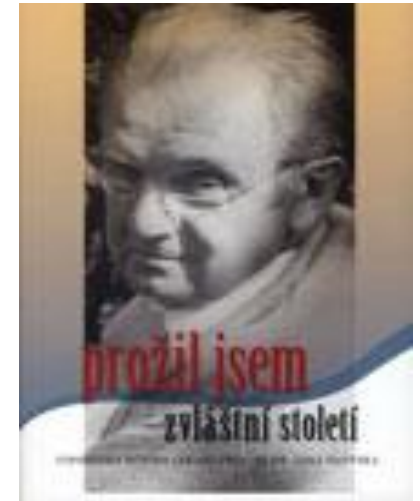
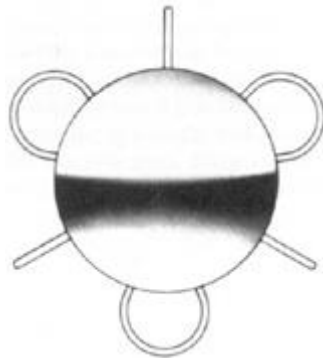
Předněkomorové nitrooční čočky

- Komplikace – sekundární glaukom, uveitida, dekompenzace rohovky - explantace
- Dále vyvinuty „Iris-clip“ čočky s fixací na duhovku (Epstein, Binkhorst)
- Fjodorov 1967 – předněkomorová čočka Sputnik

Nitrooční čočky v Československu

- Prof. Jan Vanýsek – 1954 první implantace NOČ ve střední Evropě, Hradec Králové, Brno
- Prof. Milan Izák (1979) Banská Bystrica
- Předněkomorová NOČ typu „Sputnik“

Nitrooční čočky – PMMA (tvrdé)

- Extrakapsulární extrakce šedého zákalu
- Odstranění zkaleného jádra čočky
- Zachování zadního pouzdra původní čočky- opora pro umělou nitrooční čočku
- Velký řez (6mm), šití rány, pooperační astigmatismus

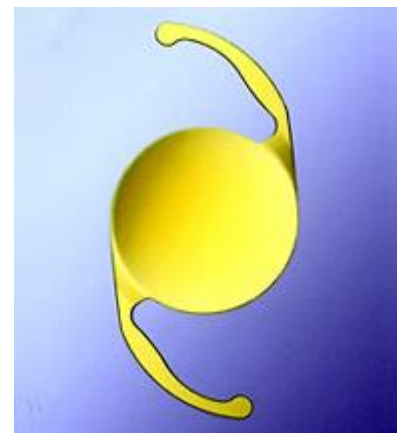

Nitrooční čočky měkké / foldable

Dělení nitroočních čoček

- podle materiálu
  - tvrdé (PMMA) nejdelší sledovací doba
  - měkké („foldable“, složitelné) (1984),
akrylát, silikon
  - hydrofilní, hydrofobní
- vícekusové (3-piece),
- jednokusové (single piece)

Dělení nitroočních čoček

- monofokální (vidění na dálku / do blízka)
- multifokální (nezávislost na brýlích)
- akomodační (řeší presbyopii)
- torické (korigují astigmatismus)
- asférické (zvyšují CK, lepší vidění za šera)
- **operace katarakty = refrakční zákrok**

Operace katarakty s implantací NOČ

- zakřivení rohovky + délka oka =
výpočet dioptrické hodnoty NOČ
- 3. generace vzorců (SRK, Holladay, Hoffer, Haigis)
- nejčastěji pooperační emetropie
- operace katarakty eliminuje akomodaci

Operace šedého zákalu v současnosti

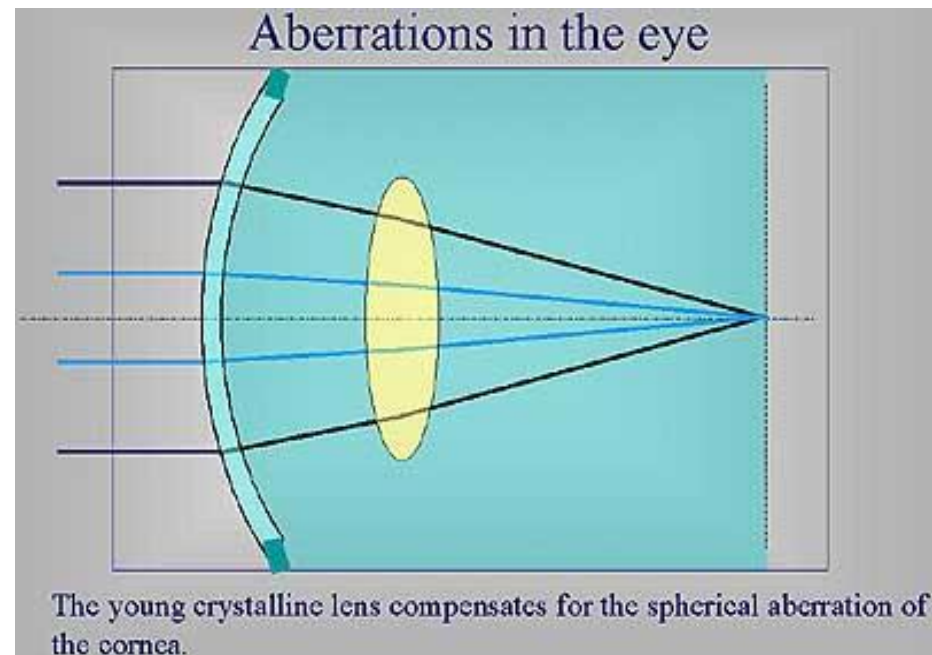
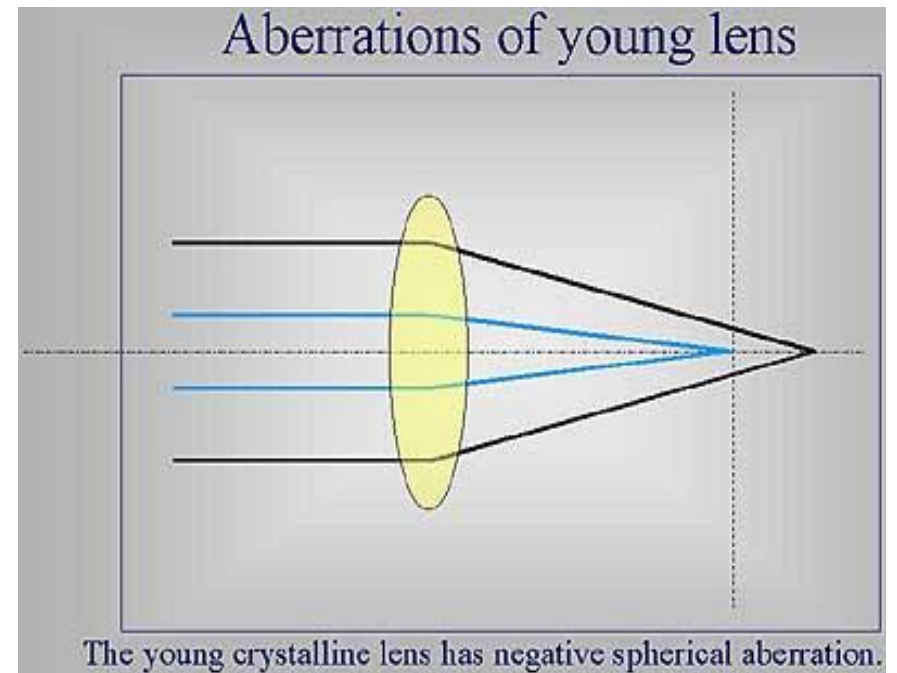
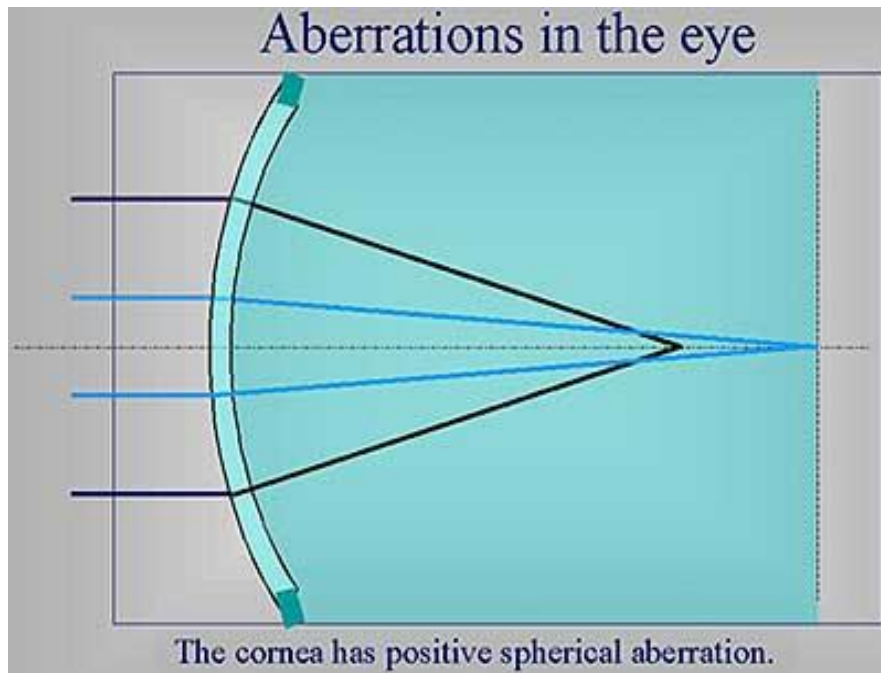
- ambulantní zákrok (jednodenní chirurgie)
- operace každého oka zvlášť (nebezpečí infekce)
- rozšíření zornice pomocí kapek (mydriáza)
- místní kapková anestezie
- aplikace anestetika do přední komory oční
- kontrola 1. pooperační den
- předpis brýlí asi do měsíce po operaci

Katarakta Prémium

- nadstandardní řešení operace katarakty
- s použitím nadstandardní „prémiové“ NOČ
- nezávislost na brýlích po operaci

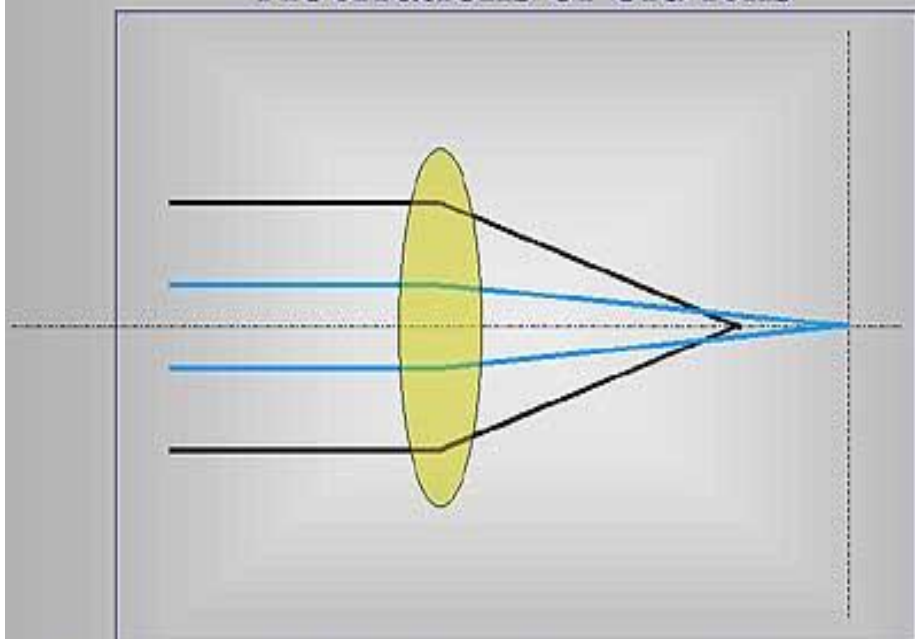

Fakické oko

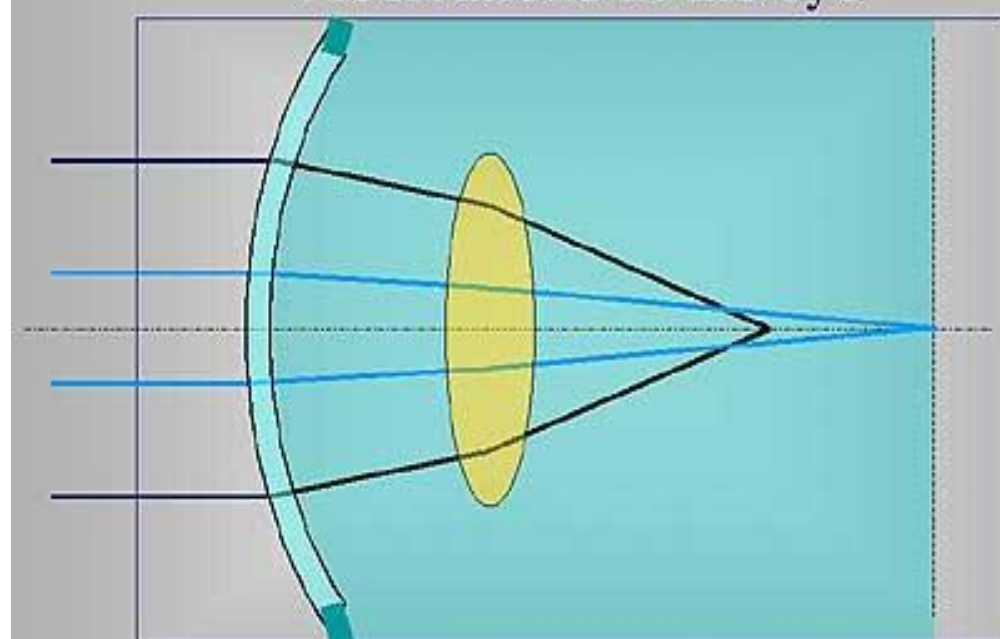
Stárnoucí fakické oko

Aberrations of old lens

The aging crystalline lens has positive spherical aberration.

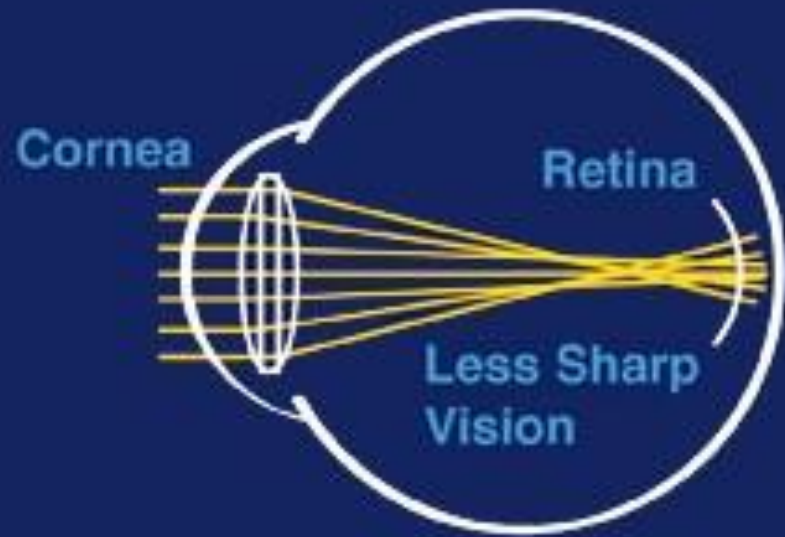
Aberrations in the eye

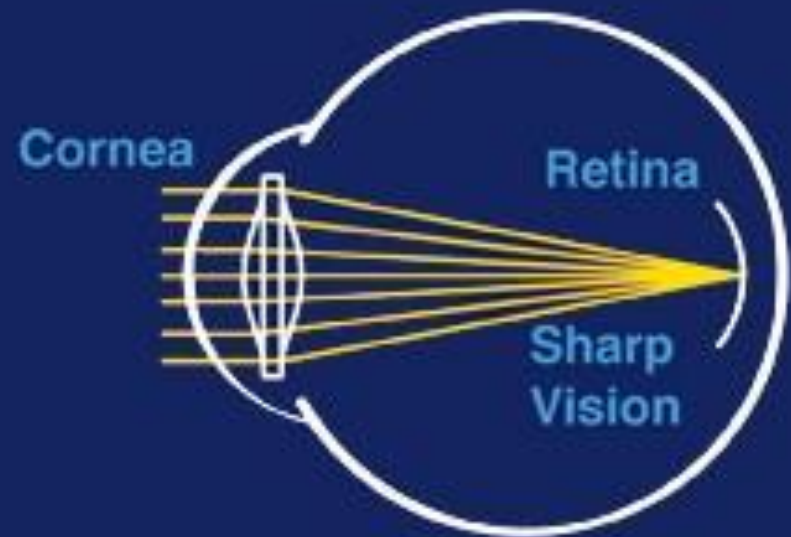
Old crystalline lens increases total spherical aberration of the eye.

Nové designy nitroočních čoček

- **asférický** povrch NOČ
- zlepšení kvality vidění zvláště za horších světelných podmínek
- zlepšení citlivosti na kontrast

Spherical IOL

Aspheric IOL

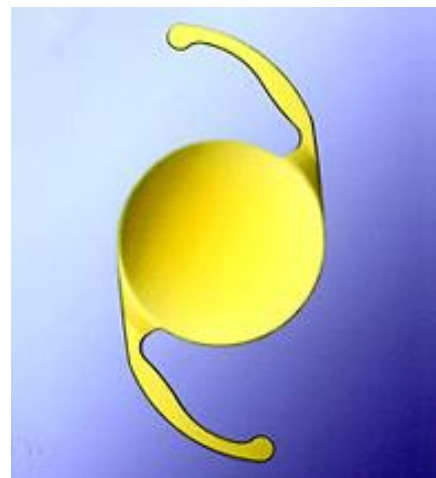

Spheric IOL

Aspheric IOL

Asférické nitrooční čočky

Prémiové nitrooční čočky

- odstranění astigmatismu (LRI, torické NOČ)
- korekce presbyopie (multifokální NOČ)
- monovision (jedno oko na dálku, druhé na blízko)

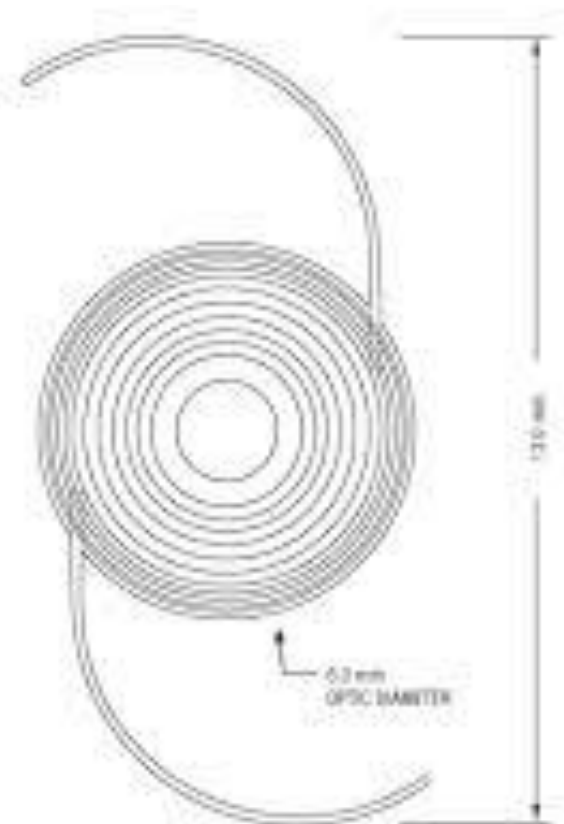
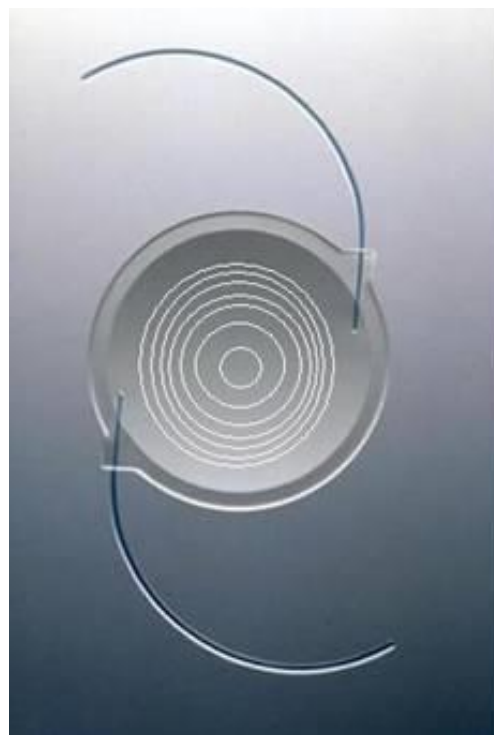
Multifokální nitrooční čočky

- vidění na dálku i na blízko bez brýlí
- design NOČ nahrazuje akomodaci

Indikace:

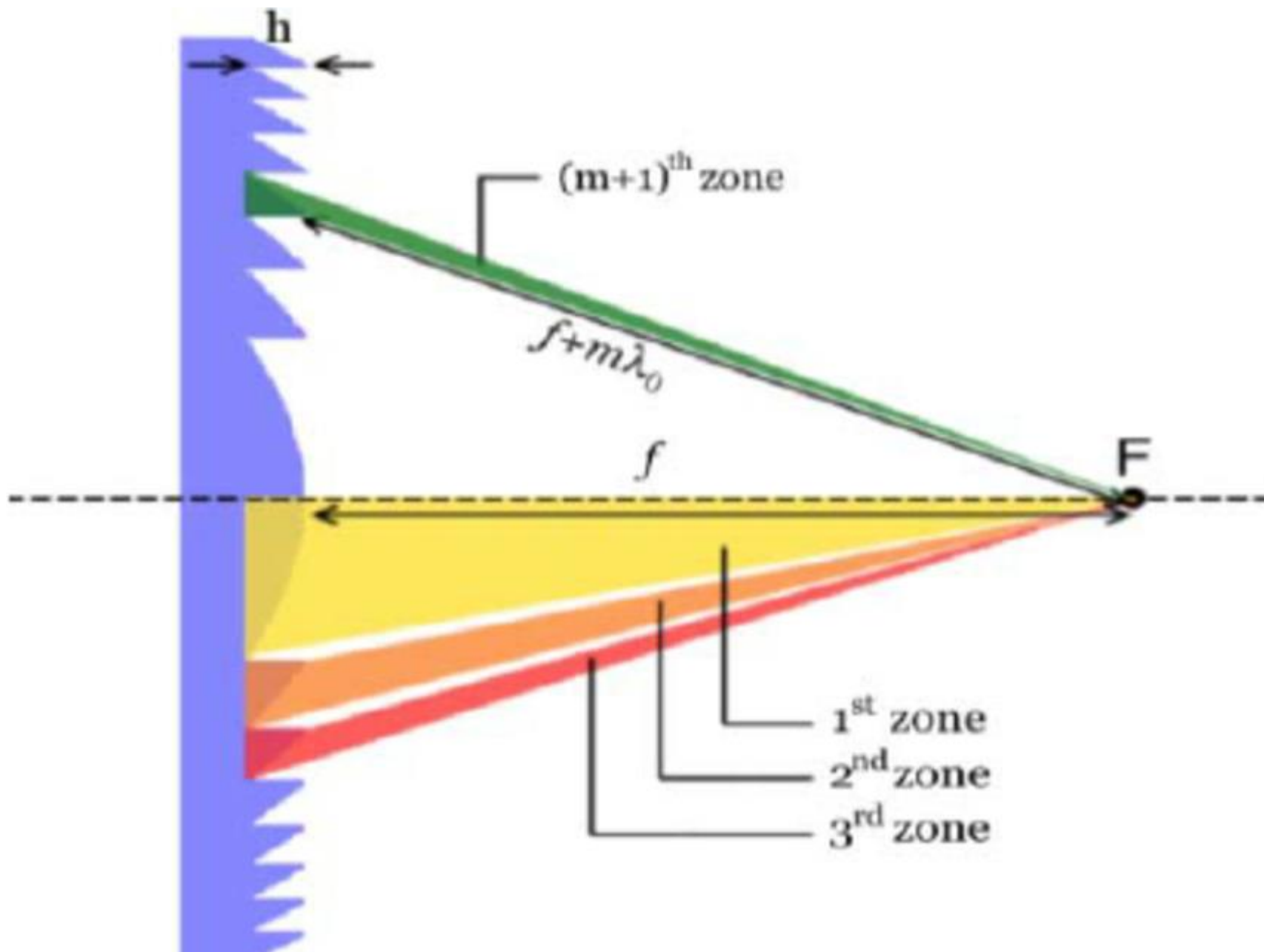
- a) PRELEX (presbyopic lens exchange)
- b) CLE (clear lens extraction – vysoká myopie, hypermetropie)
- c) korekce po operaci katarakty

Multifokální nitrooční čočky

The **WIDTH** of the diffractive steps governs the **ADDITION** :

40 % non deviated light : order 0 (22D)

40% deviated light : order 1 + 3.5D (25.50 D)

20 % : lost light !?

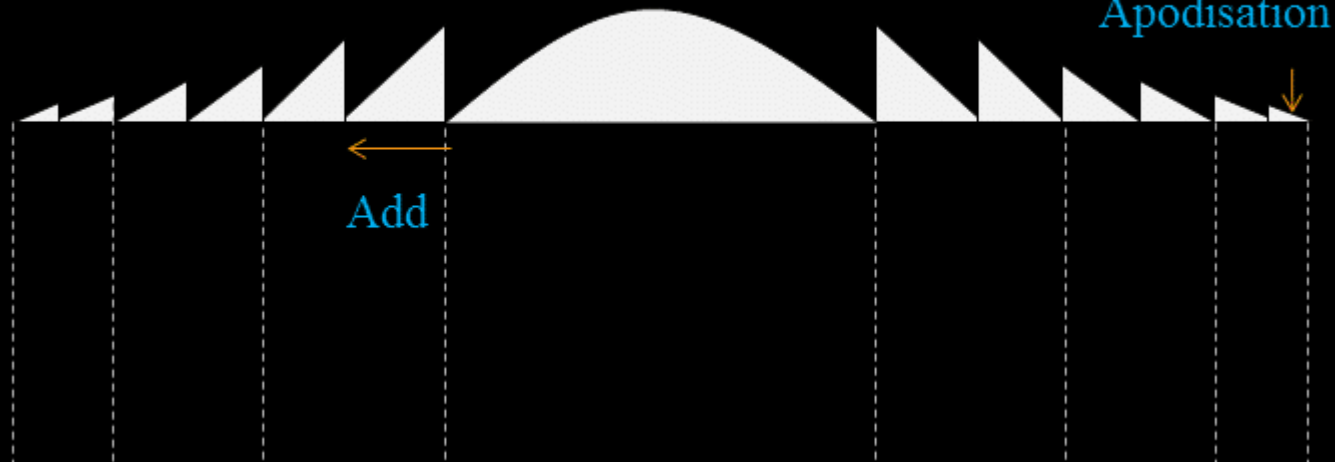
Kinorform

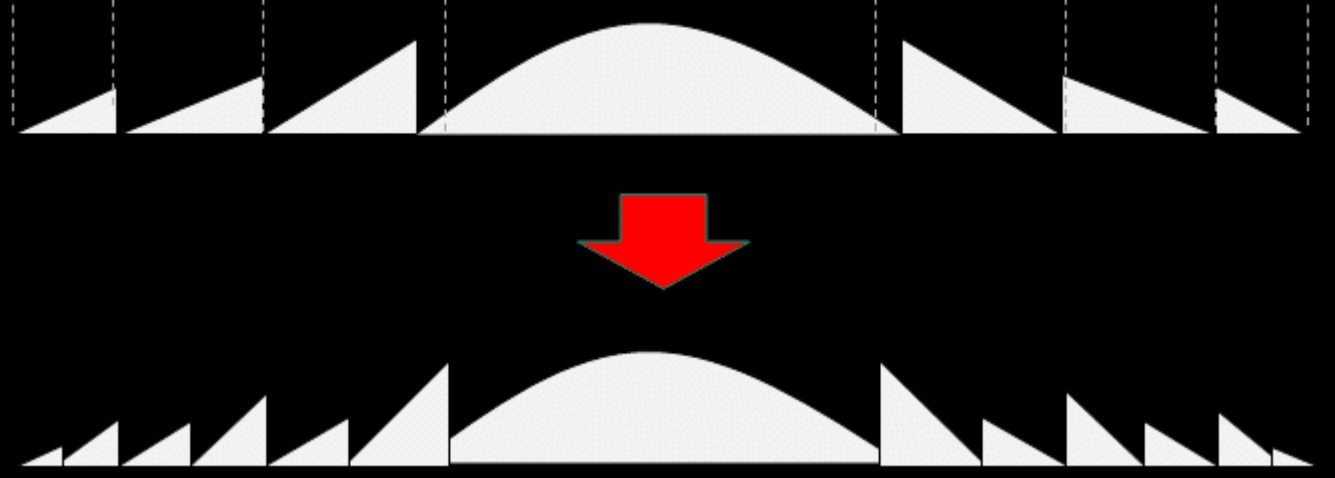
+

Monofocal
Aspherical
Lens +22 D

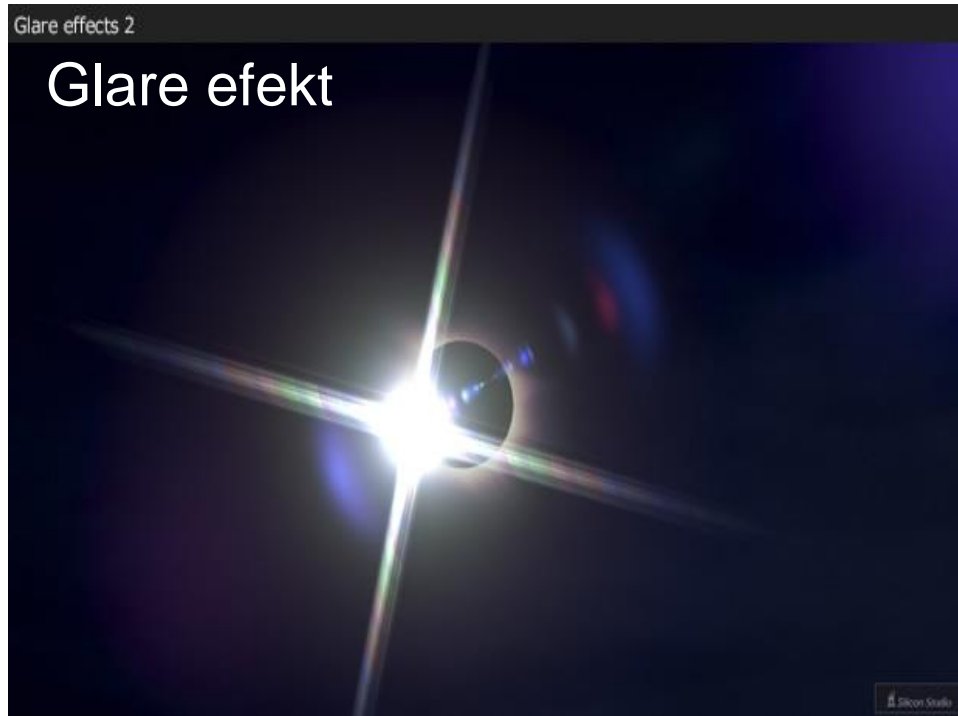
1st BIFOCAL design: « Distance & Near » :

2nd BIFOCAL design: « Distance & Intermediate » :

Vedlejší optické fenomény

Normal Night Vision

Halos

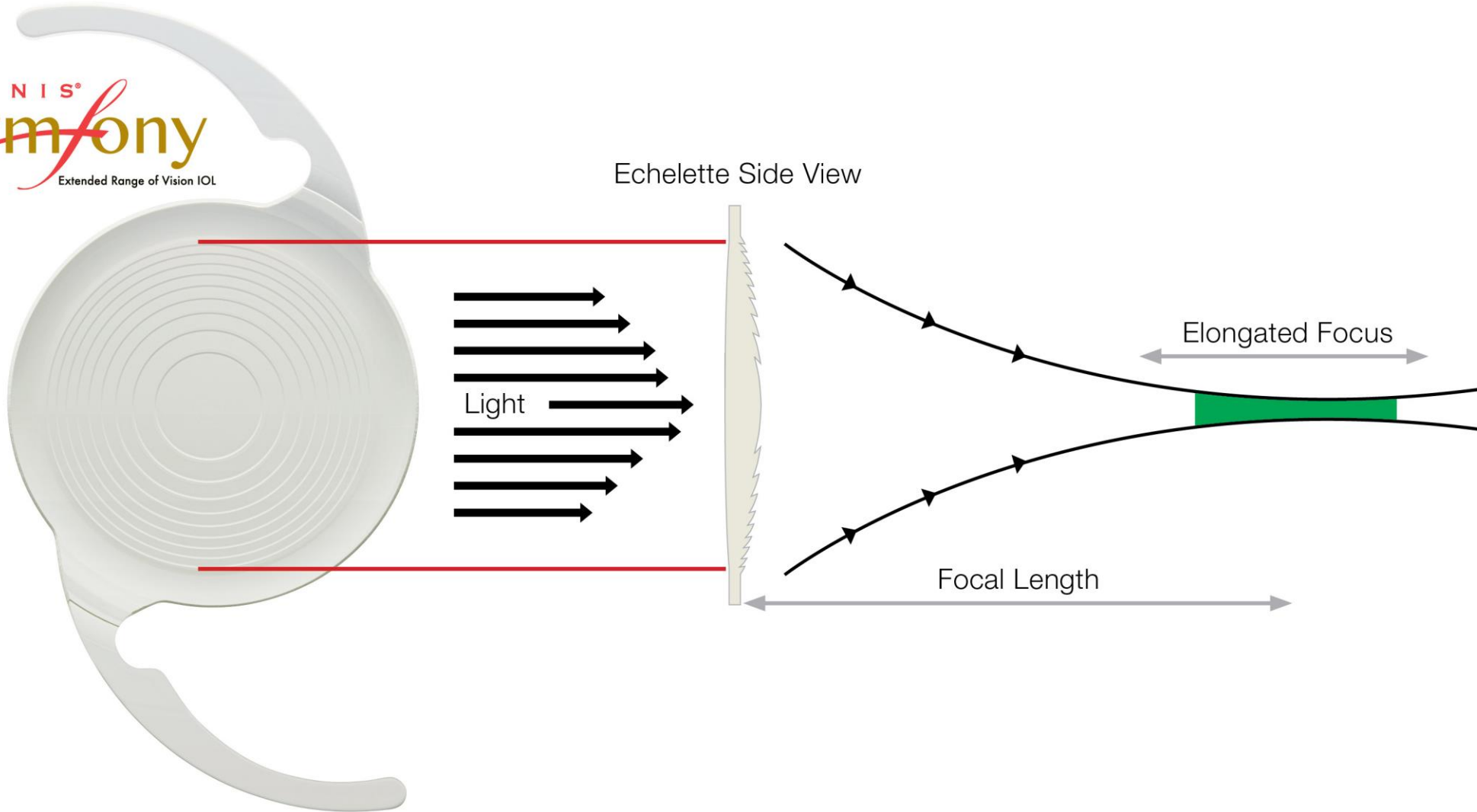

Glare

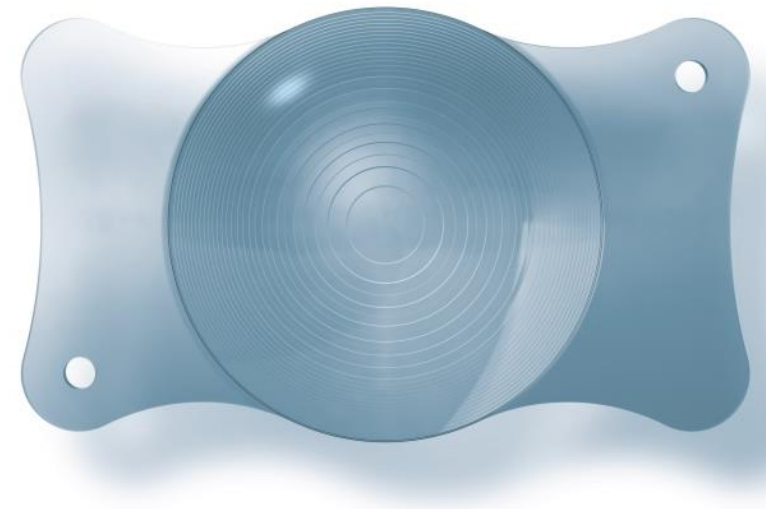
Extended depth of focus

TECNIS®
Symfony
Extended Range of Vision IOL

Trifokální nitrooční čočka AT LISA tri 839MP (Zeiss)

- Difrakční, asférická NOČ
- Adice +3,33D do blízka,
+1,66D střední vzdálenost
- Torická trifokální varianta
- pokles rušivých světelných jevů
- lepší vidění na střední vzdálenost (počítač, vaření)

Multifokální NOČ

- výběr pacienta pro multifokální NOČ
  - hypermetrop nebo myop
  - realistická očekávání
- nevhodné pro pacienty s glaukomem, VPMD, uveitidou nebo diabetickou retinopatií
- syndrom suchého oka ?

- Správná biometrie, keratometrie
- zkušený chirurg

Multifokální NOČ

- snížení citlivosti na kontrast
- vedlejší optické fenomény (glare, halo efekt)
- činnosti, zájmy pacienta
- důležitý pohovor s pacientem

Torické NOČ

- korekce pravidelného astigmatismu $\geq 1,5$ D
- řeší kataraktu a astigmatismus v jednom sezení
- Monofokální torické
- Multifokální torické
- Trifokální torické

Acrysof® Toric

Acrysof®Restor Toric

Acri.Lisa toric

Operace katarakty dnes

- nejčastější a nejbezpečnější zákrok v medicíně
- korekce hypermetropie, myopie, astigmatismu
- výsledek operace katarakty závisí na stavu dalších očních tkání (rohovka, sítnice a zrakový nerv)